

Uchwała Nr 21/14
Rady Gminy Opatówek
z dnia 30 grudnia 2014r.

w sprawie: przyjęcia do realizacji na 2015 rok Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii - programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.) i art.10 ust.1-4 z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 124) oraz art.17 ust.1 pkt.1, art. 110 ust.4 i 10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.) Rada Gminy Opatówek uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok - program wchodzący w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Opatówek.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2015r.

Przewodniczący Rady
/-/mgr inż. Paweł Bąkowski

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr 21 /14

Rady Gminy Opatówek

z dnia 30 grudnia 2014r.

w sprawie przyjęcia do realizacji na 2015 rok Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii- program wchodzący w skład Gminnej Strategii i Rozwiązywania Problemów Społecznych

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązała gminy do podejmowania działań zmierzających do wspierania przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw uzależnień od narkotyków, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji pozarządowych. Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin i realizowane jest w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy - wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Ustawa wskazuje gminne źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu narkomanii, którymi są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone przez przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi. Opłaty te mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W związku z powyższym wywołanie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY OPATÓWEK NA 2015 ROK

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (jednolity tekst Dz. U. z 2012 r. poz. 124). Powyższy akt prawny określa zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gmin, wskazuje również zadania jakie mają być realizowane z uwzględnieniem potrzeb lokalnych. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawa ta zabezpiecza środki finansowe na realizację programu, które pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kluczowym aktem prawnym, na podstawie, którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na 2015 r. Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomani stanowi: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 - 2016.

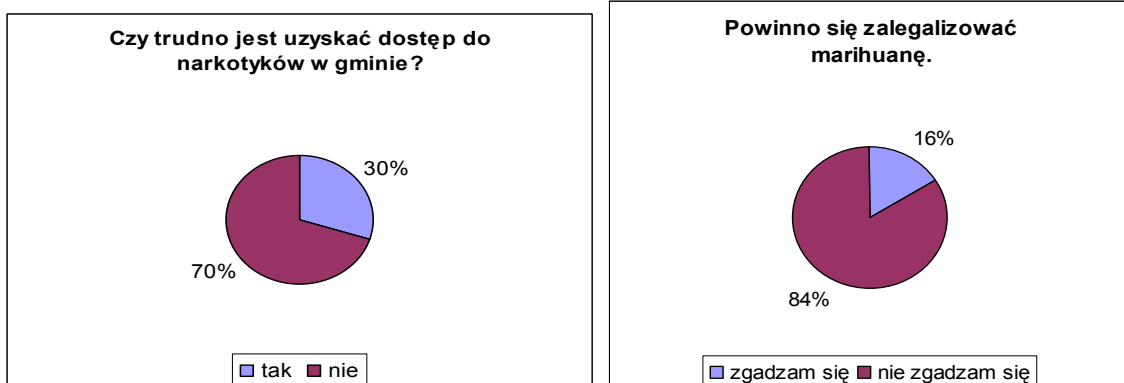
Diagnoza

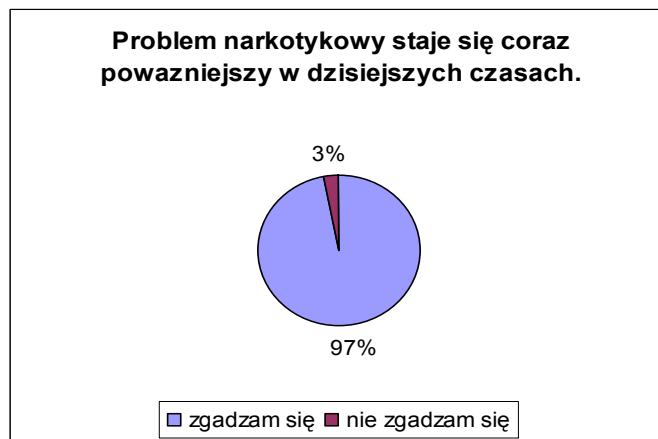
W celu poznania opinii dorosłych mieszkańców gminy Opatówek na temat problemu narkomani, przeprowadzono badanie ankietowe przez DIALOG Centrum Edukacji i Profilaktyki. Sondaż został zrealizowany w listopadzie 2014 roku. Wzięło w nim udział 150 mieszkańców. 78,1% stanowiły kobiety. Wiek respondentów wahał się od 18 do 70 lat (przeciętnie było to około 43 lat). 2/3 ankietowanych posiadało wykształcenie średnie, a 1/3 – wyższe.

Narkotyki w opinii dorosłych mieszkańców w gminie Opatówek

Mimo, że problem narkotykowy jest postrzegany jako jedno z poważnych zagrożeń w gminie Opatówek, to co trzeci mieszkaniec zna osobiście kogoś, kto zażywa narkotyki. Co więcej, 80,0% ankietowanych uważa, że młodzież w gminie jest narażona na kontakt ze środkami odurzającymi. Nieco mniej osób – 70,1% jest zdania, że nietrudno jest uzyskać dostęp do narkotyków w okolicy.

Wykresy1, 2 i 3. Poglądy dorosłych mieszkańców gminy o narkotykach.

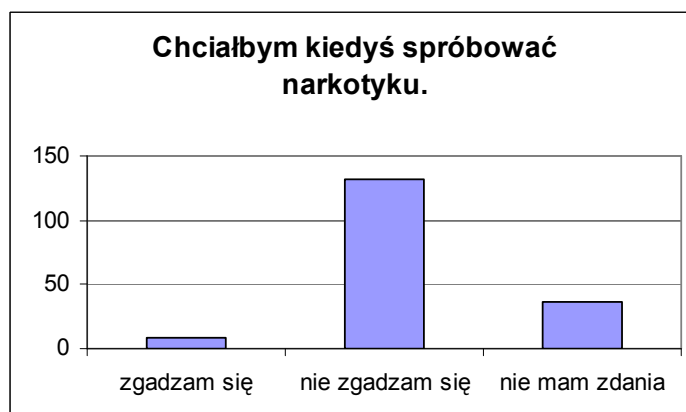
Przekonania dotyczące problemów narkotykowych wśród badanych przedstawiają się następująco. Niemal wszyscy (97,1%) uważają, że staje się on coraz ważniejszy w dzisiejszych czasach i może dotknąć każdego. 84,2% zgadza się, że nawet jednorazowy kontakt z narkotykiem może uzależnić. Jednocześnie co szósty z respondentów jest za legalizacją tzw. miękkich narkotyków (np. marihuany).

Problem narkomanii w opinii dzieci i młodzieży w gminie Opatówek – młodzież gimnazjalna

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na próbie 170 uczniów gimnazjum z terenu gminy Opatówek, z czego 86 stanowili chłopcy (50,6%), a 84 - dziewczęta (49,4%). Zostało ono zrealizowane podczas zajęć lekcyjnych w listopadzie 2014. Wiek respondentów wahał się od 12 do 16 lat. Część ankiet została uzupełniona częściowo, dlatego nie zawsze ilość odpowiedzi daje łączną liczbę ankietowanych. Podobna sytuacja ma miejsce przy pytaniach z wielokrotną możliwością wyboru odpowiedzi.

24,7% uczniów gimnazjum jest zdania, że młodzież w ich wieku ma kontakt z narkotykami, a w ich szkole i wśród ich znajomych są takie osoby. 131 uczniów (73,6%) nie ma zdania na temat trudności w uzyskaniu dostępu do narkotyków, ale wśród pozostałych przeważa opinia, że młodzieży łatwo jest go uzyskać w gminie. Jeden z ankietowanych uczniów gimnazjum przyznał, że zażywa narkotyki – pali marihuanę. Pomimo że niewielki odsetek - 4,5% (8 osób) deklaruje, że chciałoby w przyszłości zażywać narkotyki, liczna grupa (20,8%) nie ma określonego zdania na ten temat, co oznacza, że mogą być podatni na wszelkiego rodzaju perswazję czy presję ze strony rówieśników.

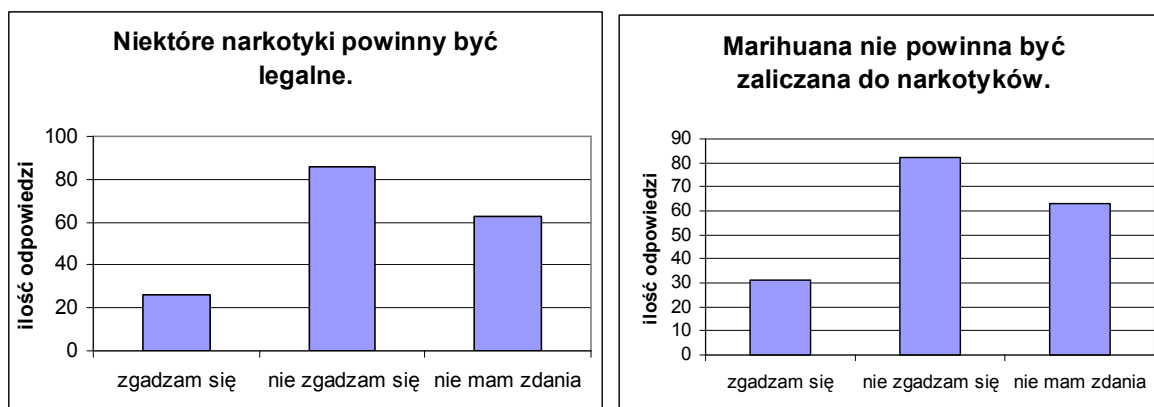
Wykresy 4. Opinie gimnazjalistów na temat narkotyków.

Jeśli chodzi o żywione przez młodzież przekonania na temat narkotyków, to 48,3% twierdzi, że żadne narkotyki (nawet tzw. miękkie) nie są bezpieczne. Jednocześnie

16,2% ankietowanych nie zaliczyłaby marihuany do kategorii narkotyków, a 17,4% uczniów gimnazjum chciałoby ją zalegalizować.

Wykres 5 i 6. Opinie gimnazjalistów na temat narkotyków.

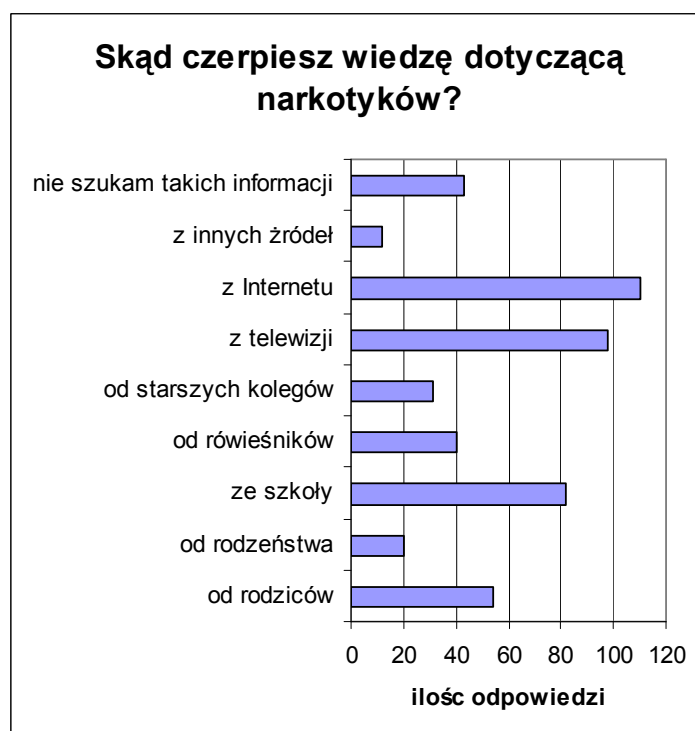

Jeśli chodzi o świadomość zagrożeń, jakie niesie za sobą zażywanie poszczególnych narkotyków, to 41,0% posiada ogólną wiedzę na ten temat, a 15,7% respondentów szczegółowo się orientuje w tej kwestii. Pozostałe osoby albo mają niewielką albo żadną świadomość skutków zażywania substancji psychoaktywnych (po 20,7%). Co czwarta osoba nie poszukuje tego typu informacji. Najpopularniejszym źródłem wiedzy o narkotykach jest zdaniem respondentów Internet, z którego korzysta w tym celu 61,8% uczniów. W dalszej kolejności jest to telewizja (55,1%) oraz szkoła (46,1%). Co czwarta osoba korzysta z informacji przekazywanych przez rówieśników, a 17,4% pyta o nie starszych kolegów.

Wykres 7. Świadomość skutków zażywania narkotyków wśród gimnazjalistów.

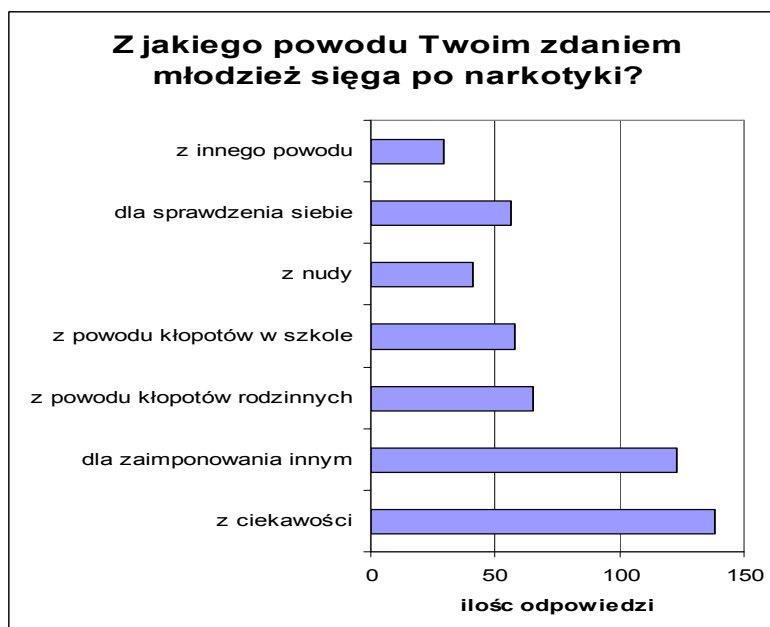

Wykres 8. Źródła wiedzy o narkotykach wśród gimnazjalistów.

Gimnazjaliści według deklaracji zażywają narkotyki przede wszystkim, aby zaspokoić swoją ciekawość (77,5%) oraz zaimponować innym (69,1%). Co trzeci ankieter podaje jako powód kłopoty szkolne lub rodzinne. 31,5% postrzega narkotyki jako metodę na sprawdzenie siebie, a 16,3% jako uatrakcyjnienie wolnego czasu.

Wykres 9. Powody sięgania młodzieży po narkotyki w opinii gimnazjalistów.

W przypadku problemu narkotykowego lub alkoholowego, ankieterzy z gimnazjum najchętniej zwróciliby się o pomoc do członków rodziny – mamy (58,4%), taty (40,4%) oraz rodzeństwa (21,9%). Spośród pracowników szkoły największym zaufaniem uczniów cieszy się pedagog, z którym o problemie z alkoholem lub narkotykami porozmawiałoby 25,3% respondentów. Co trzeci uczeń pomocy szukałby u rówieśników. Niechęć do proszenia kogokolwiek o wsparcie zadeklarowało 15,7% uczniów gimnazjum.

Wykres 10. Źródła wsparcia w problemie alkoholowym lub narkotykowym zdaniem gimnazjalistów.

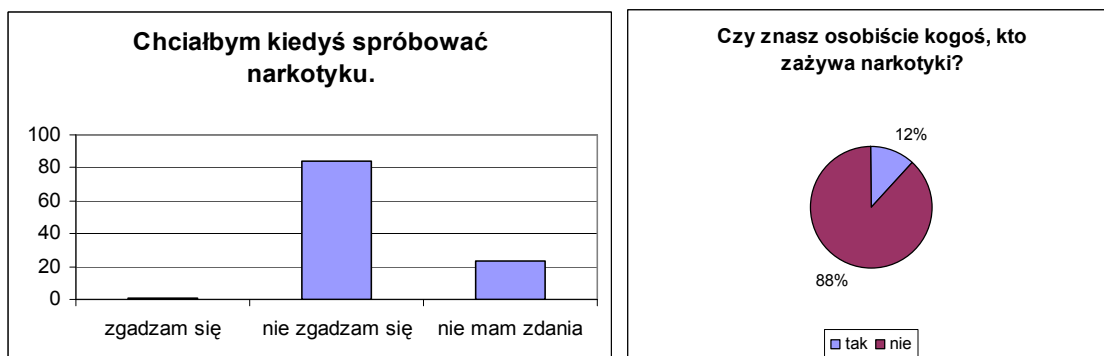

Problem narkomanii w opinii dzieci i młodzieży w gminie Opatówek – uczniowie szkoły podstawowej

Badanie zostało przeprowadzone na 109 – osobowej grupie uczniów szkół podstawowych z gminy Opatówek. Odkryto się ono w listopadzie 2014 roku podczas zajęć lekcyjnych. Zastosowano skróconą w stosunku do ankiety dla starszych uczniów wersję kwestionariusza. W grupie badanej znalazło się 54,7% dziewcząt i 45,3% chłopców.

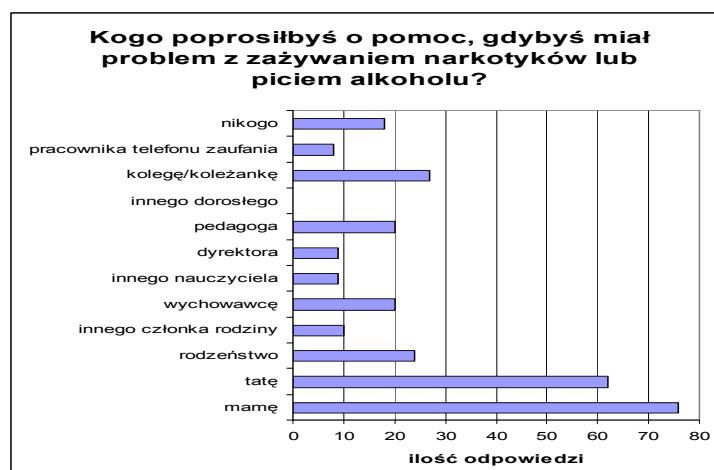
Kwestię problemu narkotykowego, ankietowani uważają, że raczej nie występuje on w ich szkole. Mimo to 12,0% zna kogoś, kto zażywał tego typu substancje. Jeden uczeń zażywa narkotyki – nie podał on jednak w ankiecie ich rodzaju. Jedna osoba wyraziła chęć eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi w przyszłości, a 21,1% nie jest jeszcze zdecydowane co do tego.

Wykres 11 i 12. Przekonania uczniów ze szkoły podstawowej na temat narkotyków.

W przypadku problemu narkotykowego lub alkoholowego, uczniowie ze szkoły podstawowej skierowaliby się po pomoc przede wszystkim do rodziców (mamy – 69,7%, taty – 56,9%). Pozostałe odpowiedzi, w tym rówieśnicy i pracownicy szkoły, otrzymały znacznie mniej wskazań. Szczegóły prezentuje poniższy wykres.

Wykres 13. Źródła wsparcia w problemie alkoholowym lub narkotykowym zdaniem uczniów szkoły podstawowej.

Podsumowanie i wnioski

Niepokojące jest, że aż 41% gimnazjalistów upatruje w picciu alkoholu lub zażywaniu narkotyków sposobu na radzenie sobie z trudnościami szkolnymi. Narkotyki w ocenie respondentów są ważnym problemem w gminie. Dorośli są zdania, że w gminie łatwo o dostęp do nich, a młodzież z tego korzysta. Ich zdaniem uzależnienie od substancji psychoaktywnych staje się coraz poważniejszym problemem we współczesnym świecie.

Część dorosłych i młodzieży zna kogoś, kto zażywa narkotyki i wie, kto je sprzedaje. Gimnazjaliści podają, że wśród nich są uczniowie posiadający kontakt z narkotykami. Uczniowie ze szkoły podstawowej nie postrzegają tego problemu jako dotyczącego miejsca ich nauki. Pomimo, że zaledwie jedna osoba z gimnazjum i jedna ze szkoły podstawowej przyznaje, że bierze narkotyki, można sądzić, że skala zjawiska jest znacznie większa - co czwarty gimnazjalista przyznaje, że w jego szkole są osoby, które mają kontakt ze środkami odurzającymi. Co piąty nastolatek nie jest zdecydowany, co do tego, czy chciałby eksperymentować z narkotykami. Motywuje ich głównie ciekawość, a także chęć zaimponowania innym i sprawdzenie siebie. Co więcej, pewna grupa uczniów nie posiada rzetelnej wiedzy dotyczącej zagrożeń, jakie niosą ze sobą te substancje – albo nie jest tym zainteresowana, albo czerpie ją z niepewnych źródeł, takich jak Internet czy rówieśnicy.¹

***

Z uwagi na powyższą charakterystykę zagrożenia problemem narkomanii ważne jest położenie szczególnego akcentu na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży, szczególnie osób rozpoczynających naukę w gimnazjum. Wtedy ma miejsce najczęściej inicjacja alkoholowa oraz narkotykowa (choć rzadziej występująca). Zadaniem dorosłego jest wspierać dziecko na tym poziomie rozwoju osobowości. Wskazane jest podjęcie działań o charakterze uprzedzającym, zapobieganie sytuacjom dysfunkcyjnym w życiu dziecka zanim się pojawią. Dostarczenie uczniom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi, wyuczenie postawy dystansu w relacjach z osobami nieznanymi oraz współpracy, jako formy zapobiegającej zachowaniom agresywnym.

Grupą, do której powinny być skierowane szczególnie intensywne działania są osoby rozpoczynające naukę w gimnazjum i deklarujące zaciekawienie środkami psychoaktywnymi lub o niezdecydowanej wobec nich postawie. Młodzież nie wyposażona w odpowiednie umiejętności komunikacyjne, będzie bardziej skłonna dopuszczać się ryzykownych zachowań. Dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat skutków zażywania narkotyków może uchronić młodzież od eksperymentowania z tego typu substancjami motywowanego ciekawością i chęcią sprawdzenia siebie. Istotą działań profilaktycznych w gminie Opatówek winno być konstruktywne zbudowanie zaufania społeczności lokalnej do instytucji pomagających i wzrost świadomości istnienia takich niepożądanych zjawisk tak, aby ludzie nie przechodzili wobec nich obojętnie.

Cele programu

- ograniczenie dostępności i używania narkotyków wśród dzieci i młodzieży oraz związanych z tym problemów społecznych,
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat związany z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku,
- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zminimalizowanie ryzyka kontaktu młodzieży ze środkami odurzającymi.

---

¹ Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Opatówek 2014 - DIALOG Centrum Edukacji i Profilaktyki

Przyjmuje się do realizacji następujące kierunki działań w 2015 r.

I Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków.

Celem zadania jest zapewnienie pomocy i wsparcia dla osób używających narkotyków, członków ich rodzin, podnoszenie poziomu świadczonych usług, upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych.

Realizacja powyższego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
1.	Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatówku oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatówku	-liczba przeszkolonych osób	GOPS Opatówek	Cały rok
2.	Upowszechnianie informacji na temat placówek i telefonów zaufania, udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym.	- liczba informacji	GOPS Opatówek	Cały rok

II Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania narkomanii w tym prowadzenie alternatywnych zajęć dla dzieci i młodzieży

Celem zadania jest podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat narkomanii, wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających utrzymywaniu abstynencji od środków psychoaktywnych i zastępczych wśród dzieci i młodzieży poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków.

Realizacja powyższego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

Lp.	Zadania	wskaźniki	realizator	Termin realizacji
1	Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół z terenu gminy Opatówek oraz innych placówek oświatowych zajęć i programów profilaktycznych i edukacyjno - rozwojowych dla dzieci i młodzieży: a) "Wczesna Profilaktyka - Program Cukierki" b) programy profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych rekomendowane przez PARPA i KBPN	-liczba uczniów biorących udział w zajęciach	GOPS Opatówek	W okresie trwania nauki szkolnej
2.	Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych do rodziców,	-liczba rodziców biorących udział w	GOPS Opatówek	W okresie trwania nauki

	realizowanych podczas wywiadówek szkolnych.	wywiadówkach		szkolnej
3.	Szkolenia nauczycieli wszystkich szkół z terenu gminy Opatówek w zakresie uzależnień, przemocy. "Wczesna Profilaktyka - Program Cukierki"	-liczba osób przeszkolonych	GOPS Opatówek	Cały rok
4.	Zakup, pozyskanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych, prenumerata czasopism i publikacji.	-liczba publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych	GOPS Opatówek	Cały rok
5.	Dożywanie dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych i edukacyjno - rozwojowych.	- liczba dzieci i młodzieży korzystających z dożywania	GOPS Opatówek	Cały rok
6.	Działalność profilaktyczna edukacyjno - rozwojowa na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin wysokiego ryzyka oraz społeczności lokalnej w formie szkoleń, wycieczek, rajdów, ognisk, festynów rodzinnych z promocją zdrowego stylu życia, turniejów sportowych i innych imprez integracyjnych.	-liczba osób uczestniczących	GOPS Opatówek Świetlica Środowiskowa SŁONECZKO w Opatówku	Cały rok
7.	Przeprowadzenie diagnozy dotyczącej lokalnych problemów związanych z uzależnieniami.	-opracowana diagnoza	GOPS Opatówek	II półrocze
8.	Zakup testów wykrywających u dzieci, młodzieży i osób dorosłych używania narkotyków. Udostępnianie testów nieodpłatnie dla rodziców, opiekunów, osób dorosłych.	- liczba testów	GOPS Opatówek	Cały rok

III Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Współorganizowanie z GOK, Świetlicą Środowiskową, OSP, szkołami, radami sołectkimi imprez mających na celu promocję wśród mieszkańców gminy: zabaw, życia rodzinnego i wypoczynku bez uzależnienia.

IV Sposoby realizacji.

1.Realizator

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatówku

2. Partnerzy

- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Opatówek
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatówku
- Parafie z terenu Gminy Opatówek
- Komisariat Policji w Opatówku
- i inne podmioty

V Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.

1. Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art.18 lub art.18¹ oraz art.11¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.) zostaną częściowo wydzielone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na rok 2015.

2. Zakup materiałów biurowych celem obsługi Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Opatówek na rok 2015.

VI POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminny Program przeciwdziałania Narkomanii stanowi element realizowanych przez Gminę Opatówek celów polityki społecznej ujętych w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatówek.

*Przewodniczący Rady
/-/mgr inż. Paweł Bąkowski*